

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7—BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și GH. NEDICI

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și VASILE V. ȘTEFAN

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, PETRE BALACIU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE V. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂȚIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALIMACHI, GEORGE P. CARP, Dr. E. COSTINESCU, General I. GÂRLEȘTEANU, Prof. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), Colonel A. MICU, General G. G. MANU, N. MANTU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal), DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, M. SC. PHERECHYDE, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE A. PLAGINO, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SCUPIEVSCHI, Dr. O. STOICHIȚĂ, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la «REVISTA VÂNĂTORILOR».

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la «REVISTA VÂNĂTORILOR» d: 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la «REVISTA VÂNĂTORILOR» este obligatoriu pentru toți membrii «UNIUNEI».

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

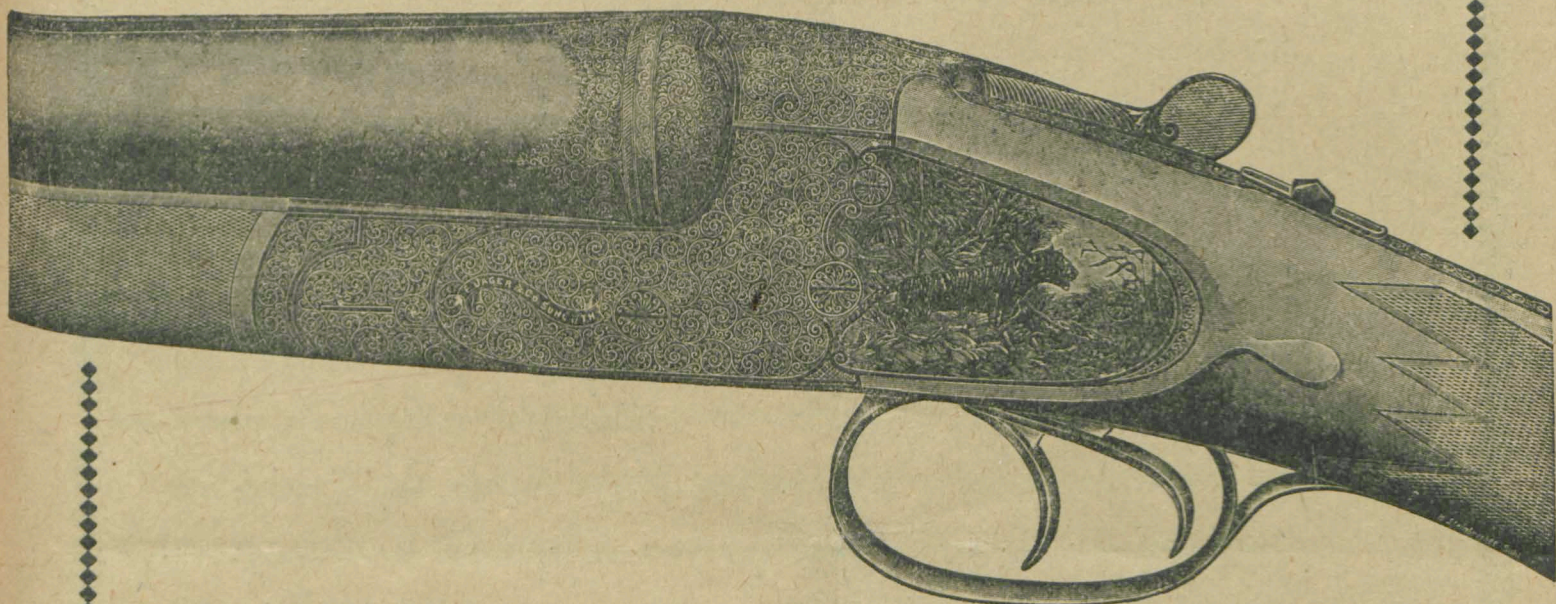
Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de biourou la Uniune: In toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E
F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicatul „excepțional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

Vânat viu!

Ocolul silvic particular, proprietar Baron Ioan Iosika din Gâr bou, jud. Someș, are de vânzare cerbi dama de culoare albă (Cervus dama, alba).

A se adresa Șefului Ocolului Silvic mai sus amintit.

De vânzare

Prepelicar german cu părul scurt, de rasă pură, cu pedigree. CÂINE PERFECT DRESAT, premiat la concursuri.

PREȚUL LEI 18.000.

A se adresa la «REVISTĂ»

LOC REZERVAT

PENTRU PUBLICAȚIUNI

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFIȚERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON.No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANGS ET EN CITERNES:

B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

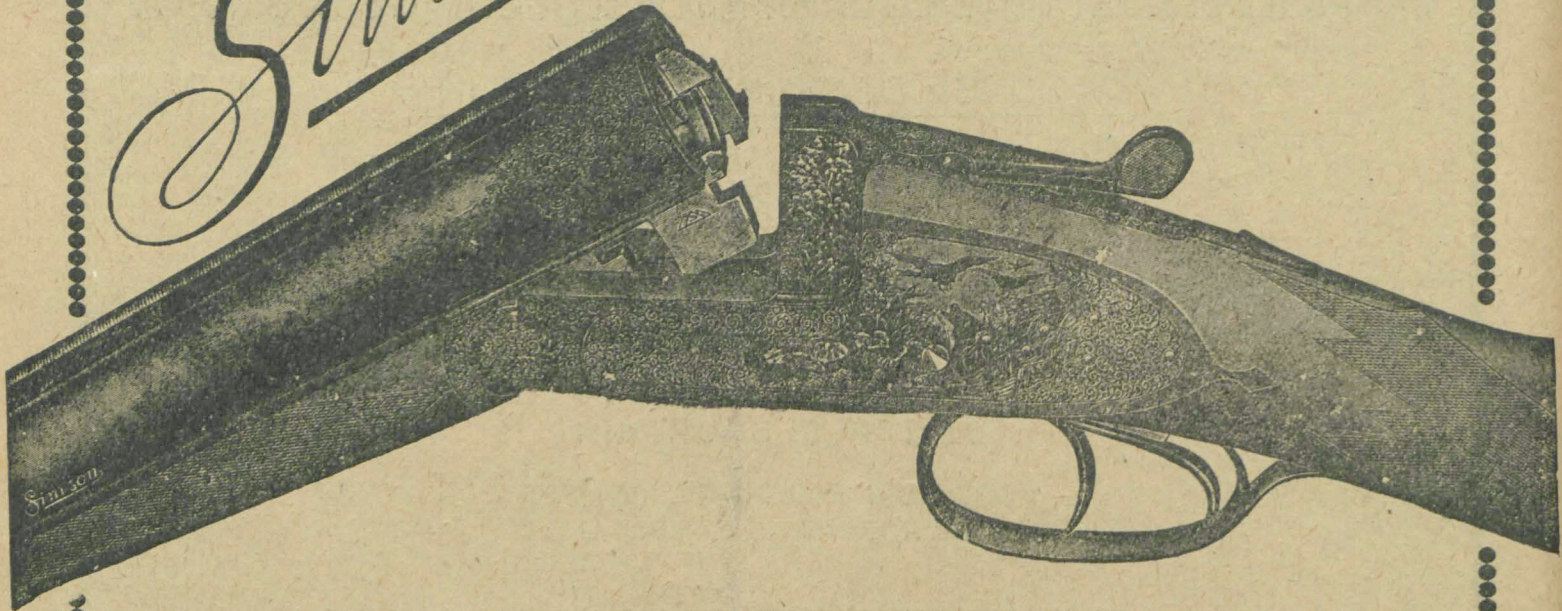
HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

Simson

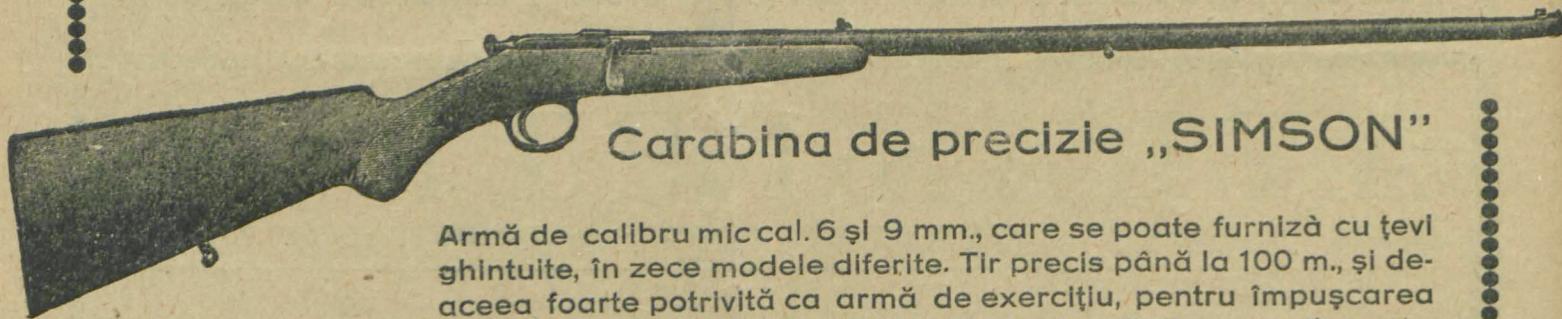
Marca Fabricii

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUĂ ȚEVI, SISTEM BOCK,

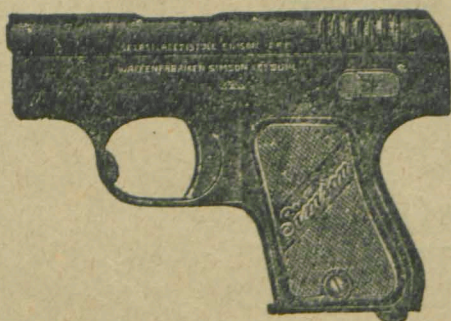
Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbel „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibrul mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări acvatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA NOASTRĂ

*Dragoș Navrea, profesor
Inspector de vânătoare*

UNIUNEA Generală a Vânătorilor pe lângă marea problemă a organizării așezămintelor vânătoarești, mai are de rezolvat și o capitală chestiune: aceea a educației vânătorilor. În acest scop «Uniunea» și-a întocmit «Revista Vânătorilor», prin ale cărei publicațiuni se nizește să arate, cari sunt căile și mijloacele, de a face din vânătorii noștri, vânători conștienți, corecți, așa precum trebuie să se înțeleagă aceasta sub raporturile civilizației de azi. «Revistei» așa precum se prezintă și ca conținut și ca exterior, nu i se poate face nici un reproș. Ea este susținută cu mari sacrificii, iar cei ce o redactează, precum și cei ce colaborează la aceasta, sunt pătrunși de cel mai înalt idealism. Lipsiți de orice interes personal, ne mai vorbind de cel material, cheltuiesc energie și-si sacrifică timpul liber pentru a pune o cărămidă mai mult la templul, pe care îl clădește «Revista» noastră. Noi cetitorii suntem datori cu recunoștință, noi ce cu mare nerăbdare așteptăm fiecare număr nou al «Revistei», din care

să ne adăpăm cu noi idei, să câștigăm noi cunoștințe și să ne împodobim sufletul cu duhul curat, neprihănit, izvorât din dragostea pentru tot, ce este nobil și uman. Și cât de mare ne este bucuria când vedem, că puterile de muncă a celor, ce-și tâlmăcesc prin scris gândul lor, a celor, ce în litera rece a tiparului depun părticică din sufletul lor — nu se sleesc. Din contră, «Revista» este tot mai bogată, cu conținut din ce în ce mai variat, încât azi găsești în ea tot ce dorești, tot ce te poate interesa ca vânător și iubitor al naturii. Găsești aci tot ceace te scoate din monotonia grijilor zilnice și te duce pe un tărâm mai frumos, te face prieten al naturii, al plăpândeale-i vietăți — stând chiar închis între cei patru pereți ai camerei. Vedem sub ochii noștri cum propășește în desvoltare, azi mai frumoasă decât ieri, căci cei ce o redactează, cei ce-i dau strălucirea, au știut să se îngrădească cu astfel de elemente de colaborare, cari sunt pătrunse de aceleași sentimente nobile, ca și ei. Puterea lor de muncă este azi înzestrată, căci năzuințele lor sunt susținute de convingerea, că oadta și odată răsbind toate greutatețile, vor ajunge la țel, când «Revista» alături de «Uniunea» a putut să întruchipeze idealul de organizare și educație.

Cu asemenea merinde în sufletul nostru, noi cari ne identificăm cu năzuințele, «Revistei» și «Uniunii», fie drumul cât de lung, vom ajunge la capătul lui. Drumul este însă anevoios și mergem înainte cu prudență. Am cetit darea de seamă despre adunarea generală din anul acesta a «Uniunii» și în această dare se seamă, întocmai ca și în cele din trecut, se accentuează în mod atât de imperativ: să ne organizăm prin Uniune! Ori acest motto nu poate fi socotit ca fiind soluționat și urmat, prin simpla achitare a cotizației de membru și prin luarea în primire a «Revistei», care uneori — durere — nici nu este desfăcută de învelișul, în care a sosit, ci așa precum a adus-o factorul postal este lăsată să cadă jertfă prafului, ignoranței și lipsei de cunoaștere a rostului, pentru care oameni, cari trec peste preocupările zilnice se trudesesc să scoată la lumină «Revista». Acest organ al «Uniunii» pe lângă greutatea materiale mai are de luptat cu igno-

ranța acelor, cari se socotesc membri ai «Uniunii», dar nu știu să se încălzească la slovele rupte din dragostea față de vânătoare concepută în cei mai ideali termeni, necum să mai asimileze ceva, din cele, ce se scriu în propriul lor interes, privit prin prisma prestigiului general. Dând hrana de toate zilele celor, ce-i înțeleg rostul «Revistei» are să se cultive și ogorul, pentru a-l face să primească sămânța slovelor ei, care trebuie să prindă și să încolțească cât mai curând.

Cetitori și vânători! Dați concurs efectiv «Uniunii», acompaniați în străduințele lor pe cei ce se găsesc în fruntea ei, urmați sfaturile «Revistei», însușiți-vă ideile bune, sănătoase a celor, ce și-au propus să vă educă prin «Revista», aplicați apoi pe o scară cât mai întinsă tot, ce s'a prins de sufletul vostru și faceți, ca și alții să vă urmeze. Atunci «Uniunea» nu va rămâne o simplă organizațiune, ci va ajunge de fapt acolo, unde și-a propus să fie!

I E P U R E L E

DE H. LÖNZ

*In românește de: Dragoș Navrea, profesor
Inspector de vânătoare*

E INTINSUL nesfârșit viscolește de către Miază-noapte și Apus. Toată noaptea nu s'a astâmpărat vremea și-a adunat mari troeni de zăpadă.

Până eri s'au mai zărit pârlagele brune, luncile verzi, răzoarele galbene, pomii negri, pădurile întunecoase. Azi totul este înzăpezit.

De trei ori a încercat soarele că iasă la iveală, apoi a cedat și a rămas ascuns după nori. Dar ce n'a putut face el, a făcut luna. Ea se'mbulzește repede printre nouri; viscolul se potolește și dispare, alungat pe alte meleaguri. Se'nvalue totul în liniște adâncă, câțiva fulgi mai rătăcesc prin văzduh, până când amuțește și ninsoarea și încercuită de nori, luna râde veselă, stăpânind marea întinsă a zăpezii.

Liniștea se desamortește. Viața nocturnă tresare. În pădure țipă cucuveaua, în partea râului măcăe rațele, cocoșul potârnicilor își cheamă familia. În partea sălciiilor apare o umbră cu gâtul întins, își mișcă nervos urechile și apoi iese în câmp. Umbra e urmată de alte patru umbre. E un grup de căprioare, ce trec încet peste câmpul p'în de zăpadă. Sub pod se furișează ceva alb, merge'ncoace și'ncolo, se scurtează, apoi se lungeste, face o sări-

tură, se aude un scurt vaet subțirel și hermelina dispare în smeuriș cu șoarece cu tot.

Lângă clăia de paie din marginea satului se aude un foșnet; e vulpea, ce umblă după șoareci. Se ridică în două labe, veghiază și-apoi dispare cu viclesug, căci dispre sat se aud pași. Două picioare de bărbat se apropie încet, din trup nu se zărește nimic, căci omul a avut de grije să-și ia peste haină o cămașe albă și'n cap să-și tragă o scufiță tot albă. În fața clăii este o piatră mare. O curăță de zăpadă, așează pe piatră un sac împăturat și-și ia locul astfel, ca în fața lui să aibă grădina de zarzavat. Desface apoi verigile dela bastonul de metal, la un capăt al lui înșurubează un pat de pușcă, face o mișcare de încărcare și se aude o pocnitură surdă; în sfârșit bracnierzul își așează arma spurcată pe genunchi și fumează cu pauze îndelungate, rotind privirile.

Așa pitit stă el o bună bucată de vreme. Intr'un târziu își ia încetișor arma, căci sus pe dâlm apare o pată neagră, care aci se lungeste, aci se scurtează; stă încrămenită și-apoi se apropie cu sufletul blând și încrezător. Este un iepure cu aparența unui uriaș în infinitul alb al zăpezii. Se apropie până la cincizeci de pași, stă în două labe, ia vânt, privește cu atenție în toate părțile și face câteva hopuri spre grădina de zarzavat. Înainte de a intra în grădină mai stă odată, ascultă și cu toate că cel cu cămașa peste haine ia arma la ochi fără nici un

sgomot, iepurele observă totuși mișcarea. Dar înainte de a se putea refugia, arma detonează, iepurele se prăvălește, mai face o săritură, dă de câteva ori din picioare și apoi se întinde pe așternul alb.

Braconierul se ridică deloc, ia iepurele și se așează tot acolo, punând prada peste picioare. Acum se simte mai bine, căci iepurele îi ține cald. Mai departe pe câmp nălucește încă un iepure, după el urmează altul, drumul lor însă nu se îndreaptă spre grădina de zarzavat. Al patrulea surprinde din stânga pe braconier astfel, că prin mișcarea bruscă a acestuia, iepurele o ia la sănătoasa înainte de a se putea ridica arma împotriva lui.

În sfârșit se apropie încă unul, dar așa de iute, că omul nostru trebuie să tragă prea repede; iepurele se dă peste cap, se ridică și dispare, fără ca braconierul să poată pune mâna pe el. Atunci își ia calabalâcul și pleacă mânios acasă.

E ora zece din noapte. Satul se cufundă în liniște. Prin geamurile caselor nu se mai vede nici o lumină. În ogradă dă târcoale buha și vânează șobolanii. Nici grădinile nu sunt lăsate în pace. Iepurii veniți din pădure și câmp apar ca niște năluci și se ospătează aci cu resturile înghețate de zarzavat, despoind și pomii de coaja lor. Ei își fac intrare prin găurile din gardurile mai puțin dese și când latră vreun câine, sau se aude bătându-se vreo ușă, se retrag sperioși și cu pașii grăbiți. Peste un ceas își fac iarăși apariția în grădină, căci în câmp zăpada e mare și în pădure nu se mai găsește altceva, decât iarbă uscată și burueni înghețate. Astfel foamea lor își găsește lecuire numai în grădinile de zarzavat.

Când iepurele își duce traiul chinuit, se bucură vulpea, c'atunci îi merge bine. Vulpea, ce se ridicase dinaintea braconierului în marginea satului, peste o oră se îndreaptă iarăși spre sat, înfigându-și nasul în fiecare urmă de căprioară și iepure. Deodată își grăbește pașii; urma de iepure ce o găsisese și ducea dinspre sat către desișul cu sălciile, avea și sânge proaspăt. Mai întâiu o ia la goană pe urma bolnavului, dar cu cât se apropie mai mult de sălcii, își stăpânește mișcările, merge tot mai încet și când e de tot aproape, se furișează, pânăce stă pe loc.

Examinează vântul cu băgare de seamă; se trage în tufiș și acum e așa de aproape de iepure, că îi simte deja mirosul cald. Deși se târăște cu băgare de seamă, iepurele simte mișcarea. Cu o săritură părăsește culcușul și ia lungă peste câmp — așa cum îl mai țin puterile. Vulpea după el; trece pe la patul bolnavului, înțelegând, că iepurele este prea slăbit, pentru ca să mai poată merge departe. Si apoi începe goana «parforce». Iepurele cu mari eforturi mai poate să facă trei minciuni, ca să lase pe vulpe să treacă pe lângă el, la a patra minciună însă banditul prinde prada de spinare și vaetul morții răsună sfâșietor, despiciând liniștea nopții...

Către miezul nopții iepurii din grădinile de zarzavat își iau calabalâcul și se retrag; din spre clăia de paie vântul le aduce miros de vulpe. E un vulpoi bătrân cu blana încăruntită. Jumătate din coadă îi lipsește; trebuî să o lase odată într-o capcană și afară de aceasta mai și schiopătează de piciorul dinapoi, căci a devenit invalid cu ocazia unei vânători cu bătaia. Avea vulpoiul acesta scă-

deri corporale, dar deaceea eră foarte cuminte. După ce-și pierdù timpul umblând prin câmp după șoareci, făcându-se liniște în sat, se abate prin partea locului. Aici mai face rost de câte-o găină sau pisică, căci sunt din belșug. Favorizat de vânt se furișează dealungul gardului. Are multă nădejde, c'aude răcăieli pe zăpada înghețată, aude că'n partea gardului se sbate ceva. Incet, rămânând mereu în umbră, se apropie dibuind. La o gaură a gardului vede ceva negru, svârcolindu-se. Vulpoiul pășeste tiptil; la un moment dat se aruncă asupra prăzii, o izbește de câteva ori de pământ și apoi se refugiază cu iepurele prins de ceafă, luând calea câmpului. Măine zi, când braconierul va veni de dimineață să examineze ghillturile puse la găurile gardului, va vedea, că s'a sculat prea târziu.

N'au de ce să se plângă vulpile. A treia vulpe, care sta retrasă în brădet, spre dimineață hoinărește prin câmp și ochește un iepure, ce se bălăbănește în mormanul de zăpadă. Vulpea se ascunde, dar n'are multă nădejde. Ea știe bine, că un iepure sănătos întrece în fugă toate vulpile. Ii se pare însă, că acest iepure are ceva curios în mișcările sale; face atâtea pauze în drumul său, câteodată se clatină, cade, apoi se ridică iarăși, mai sare de câteva ori și iar se oprește. Acù nu mai e departe. E bolnav. Blana îi este flocăită, pânțelele tras, spinarea îngustă, spetele ieșite și urechile blegoșate. Vulpea îl lasă să treacă înainte, pentru ca să-l urmărească de aproape, pitindu-se ori de câte ori se oprește iepurele și pornind mai departe, numai când se mișcă și el. După ce face câteva minciuni, iepurele se așează în culcuș, dar n'ajunge să se liniștească, căci vulpea se năpustește asupra lui și vaetul morții răsună iarăși melancolic în nemărginita liniște a nopții...

Cu'nctul se crapă de ziuă. Trenul de dimineață vine pufăind, aducând oaspeți pentru sat. Treizeci de vânători și zece câini coboară în stație și se îndreaptă spre cârciuma satului, unde sunt așteptați de treizeci de bătaiași. Se ia repede câte-o gustare și apoi pleacă cu toții spre câmp. Vânătorii se'mpart în două, câte un bătaiaș luând locul între doi vânători. Mai întâiu grupurile merg în direcție opusă, apoi ocolind se apropie capetele lor, formându-se un cerc mare. Ici colo sare câte un iepure din culcuș, dar nu se dă nici o pușcătură. Cornul dă semnalul de pornire și vânătorii, acompaniați de bătaiași, înaintează spre centrul cercului. Ropotul sec al pocniturilor răsună tare în aerul proaspăt al dimineții. O pată galbenă apare, se ridică și o ia la fugă, mai încolo alta și apoi încă una. Se aude o pușcătură, încă una, apoi a treia, a patra și în partea cealaltă a cercului jubilează pușca cu veselie. Din fața vânătorilor și a bătaiașilor se ridică tot mai multe mogâldețe galbene, aleargă speriate încoaci și'n colo pe zăpada mângăiată de luciul soarelui dimineții, fac câte-o săritură și apoi cad; unele se rostogolesc, fugind de moarte, se mai izbesc de două trei ori, ca la urmă să rămână lungite sau se ridică iarăși și se târăsc cu trudă, cum pot. Pușcăturile se întetesc, cercul se face mai strâmt, iepurii sunt tot mai înghesuiți. Cornul mai răsună odată. Vânătorii rămân pe loc și se întorc cu spatele spre centru. Bătaiașii înaintează în cerc, de unde alungă toți iepurii. Se dă iarăși pușcătură după pușcătură. Și iarăși răsună

cornul, punând capăt infernului. Cercul e gol! Bătăiașii se bălăbănesc cu cei șesezeci și trei iepuri împușcați și-i înșiră în fața arendașului. În cerc erau peste optzeci de iepuri, vreo douăzeci au putut să-și scape pielea.

Vânătorii dispar după colină. Se mai fac încă două bătăi. Un car încărcat cu prada obținută urmează scârțâind, dupe vânători. Zăpada albă, curată este călcată și răscolită, maltrată de urmele iepurilor și găurită de alice, pătată de sânge și împetrișată de tuburile cartușelor asvârlite din pușcă. Carul dispare și îndată se aude cârâitul unei ciori. Ea trece peste câmp, căutând hrană. În fundul câmpului, deasupra unei tufe de porumbar cioara cârâie mai apăsător. Aci se coboară la pământ. Din grămada de zăpadă se ridică un iepure și o ia la goană. Pe deasupra lui se avântă cioara, îl urmărește, strigă ajutor și îndată mai apar încă trei ciori. Ele fac planul strategic. Iepurele trebuie prins. Trei din ele se grăbesc înainte, a patra rămâne mai în urmă, se repede la iepure și-l lovește în cap cu ciocu-i ascuțit. Iepurele vrea să se refugieze spre pădure. Se opintește din toate puterile, merge însă greu, căci este împușcat în piciorul stâng dinapoi, Pădurea e încă departe. O cioară se coboară iarăși spre a lovi pe iepure în cap, pe când celelalte sboară înainte,

așteptând să vină iepurele, pentru ca alta să-i aplice o nouă lovitură cu ciocul. Această manevră se repetă de câteva ori, până ce iepurele se poticnește și rămâne pe loc. E orb, săracul. Pe urma loviturilor primite în ochi, îi s'au scurs amândoi ochii. Se mai ridică odată, se silește să meargă mai departe, dar dă în brânci la cel dintâiu morman de zăpadă. Încă odată mai încearcă să fugă, s'a sfârșit însă; rămâne lungit și dispare sub fâlfăiturile aripilor negre. Un strigăt de moarte răsună jalnic în pădure, pădurea ce n'a putut fi ajunsă. Cu ceartă și bătăie ciugulesc ciorile prada, nici una să nu ia o bucăciță mai mult, decât cealaltă.

Tot asemenea au mai pățit-o alți trei iepuri, cari în aparență au scăpat teferi din bătaia vânătorilor. Altul, care tocmai își dăduse sufletul, fu găsit de uliu, care avu prilejul să se îndoape cu lăcomie; alți doi au fost găsiți noaptea de vulpile flămânde, iar unul, care se refugie sub pod cu picioarele împușcate, fu rupt de dihor. Unul, care se îndreaptă spre pădure, fu doborât de jder, iar altul fu prins dimineața de un câine, ce-și însoțea stăpânul în câmp. Dar două sute patruzeci de iepuri luară drumul cu vânătorii spre oraș.

(Sfârșitul urmează).

FAUNA ROMÂNIEI

(ELEMENTE)

de Matei I. Seulescu

CÂT DE SĂRACĂ este literatura noastră vânătorească științifică, și cât de puțin îndreptățită aceea stă lipsă.

Posedăm cea mai bogată și cea mai variată faună din întreaga Europă (aceasta în general), avem și facem cea mai frumoasă vânătoare, care întotdeauna a atras și atrage o mulțime de vânători străini; și cu toate acestea, noi vânătorii nu o cunoaștem și nu contribuim cu nimic pentru a o cunoaște. Cu toate acestea câte materii pentru literatură și știință ne pune la dispoziție vânătoarea în România și câte lucruri interesante nu ar găsi adevăratul vânător.

Ne plângem de lipsă de educație vânătorească, ne revoltăm când un purtător de pușcă, căci vânător nu îl putem numi, încurcă acvila cu buzardul numindu-le erete sau gaie, ori nu deosebește o sarselă din un sulțar.

A cui e vina?

Incurcăm vânătorii cu trăgătorii, aruncăm în aceeași grămadă brânzoi, admirăm loviturile unui așa zis mare vânător, cu șevrotine la urs trase în cap, ascultăm poveștile de vânătoare ale lui Moș Toma sau altul, cari cu pușcă cu capsă, împușcă iepuroaica în Iulie, dar trage bine; și cu astfel de literatură vrem să mergem înainte, să formăm vânători model, să dăm educație vânătorească.

Vina e numai a acelor și nu sunt puțini aceștia, cari adevărați vânători, cunosc și știu multe, dar cari păstrează totul pentru ei, amintiri și experiență, din egoism; nu ași vrea să cred.

In loc să se revolte de cele ce văd și aud împrejurul lor, ce ușor ar fi din când în când, prin câteva rânduri să îndrepte, să îndrumeze și să arate ce nobilă și ce frumoasă poate fi adevărata «Vânătoare în România».

Literatură și știință vânătorească (vorbesc de cea scrisă) afară de cea pomenită mai sus și care poate fi socotită mai mult stricătoare decât utilă, aproape nu există.

Câteva lucrări existente, nu le contest meritul se ocupă prea puțin de vânatul care formează adevărata noastră bogăție insistând mai mult asupra vânatului de cultură.

Vânător care ai trăit cele mai plăcute zile ale vieții tale în mijlocul naturii împreună cu vânatul, care nu ți-ai luat numai rolul de a omori, care ai trăit zile de campanie în bălțile Dunării, în acest feeric paradis de vânătoare, care nu-l vei uita niciodată și va fi pururi idealul amintirilor tale, ție îți adresez aceste rânduri. Ție celui care împușcând totdeauna ai observat și ai izbutit treptat treptat a cunoaște vânatul, scormoneștii amintirile sub arșița soarelui de Septembrie la prepele pe Bărăgan, zilelor de Octombrie la Ostrov sau aiurea la Potârniche, bucuria unui glonț bine pus în sălbătecia Carpaților.

Este datoria de a fi dascăl de a împărtăși cunoștințele tale și celorlalți, pentru ca pornind dela tine să meargă înainte.

Dealtminteri totul, civilizația chiar s'a format și a mers înainte pe scara continuității și a progresului generațiilor.

Imi propun prin această serie de articole, de a aduce oarecare lumină asupra faunei noastre. Departe de a spune că dau ceva perfect sau complet, experiența mea proprie și cele ce am cetit, nu pot fi suficiente pentru astfel de pretenții, sper însă a contribui cu ceva.

Sper ca greșelile mele să atragă atenția altora pentru a fi îndreptate, să deschid poftă la lucru, să dau un pic de curaj.

Și astfel mână la mână, poate ne vom îndrepta lucrul pe calea cea bună, și voi avea și eu mulțumirea suflătească de a fi contribuit cu o pietricică la uriașa construcție care va trebui să fie „Vânătoarea în România”.

Cartea I

VÂNATUL ARIPAT

Frumusețea faunei noastre constă mai ales în vânatul aripat. Acest vânat de o bogăție unică în țara noastră, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere variației de specii se află împrăștiat la munte, deal și câmp și mai ales în bălțile și Delta Dunării.

De mult d-l Robert de Dombrowski publicase interesantul *Ornis Romaniae*, aproape tot așa de mult epuizat, care avea calitatea de a fi prima și din nenorocire de a rămâne și ultima lucrare ce se ocupă de o parte din fauna noastră.

Nu am nici timpul, nu e nici locul și mai ales nu posed cunoștințele pentru a face o lucrare de științe naturale.

Voiu da numai cunoștințele necesare unui vânător, pentru a putea ști ce a doborât și a socoti justa valoare.

Cei ce vor dori să-și îmbogățească cunoștințele mă voiu mulțumi a le da un sfat. Să se adreseze literaturii străine și mai ales celei germane care cel puțin în ceea ce privește vânătoarea o socotesc cea mai bogată.

Capitolul I

RĂPITOARELE ARIPATE

Pasările de pradă. Punem în această categorie toate pasările fie ele de zi, fie de noapte care sunt în genere carnivore, hrănind-se cu vânaturi sau cu hoiturile acestora.

Caractere generale: Ciocul puternic, mandibula superioară recurbată în jos, terminându-se cu un vârf ascuțit. Picioare puternice și degetele armate cu ghiare mari, recurbate și ascuțite, pe care pasărea le poate aduce foarte mult către talpă. Aripele puternice și lungi, penele dese și aspre. Iși fac cuibul pe arborii înalți iar alții pe stânci.

Puii la început sunt acoperiți cu puf des și rămân mult timp sub ocrotirea părinților.

SECȚIUNEA I

RĂPITOARELE ARIPATE DE ZI

Acestea sunt cele mai numeroase și totdeodată și cele mai periculoase pentru vânatul util. Umblă numai ziua, în general dimineața și către seară. Majoritatea au simțul văzului foarte dezvoltat și iuțea la sbor.

A) Fam. *Aquilae*

«A tout seigneur, tout honneur». Acvila regele văzduhului, cel mai temut braconier, este cea mai puternică pasăre de pradă dela noi din țară. Din fericire speciile cele mai periculoase au foarte puțini reprezentanți. Inzestrată cu viteză fantastică la sbor în raport cu mărimea ei, poate fi în anumite regiuni o adevărată pacoste pentru celălalt vânat.

Caractere generale.

Spre deosebire de celelalte răpitoare de zi, acvilele au tarsul piciorului aproape complet îmbrăcat în pene. Ele se hrănesc numai cu vânat viu. În genere este o pasăre a regiunilor muntoase. Femeia depune două ouă din cari ies doi pui pe cari dela început îi hrănește cu carne, iar când s'au făcut nițel mai mari, le aduce chiar vânat viu.

1. *Aquila Imperialis*

Aproape dispărută o întâlnim mai des prin munții păduroși ai Bucovinei.

Fala Carpaților noștri, departe de a mai fi un pericol pentru vânatul util, deaci înainte trebuie cruțată pentru a nu dispărea cu totul. Pildă de curaj și îndrăzneală ea atacă tot vânatul până la caprioară și nu rareori micii din turmele de oi.

Caractere speciale. *Aquila Imperialis* este de culoare cafenie, pe piept și pânțele ceva mai deschis. Înălțimea între 0,90—1,00 m., lățimea cu aripele desfăcute între 2,30—2,60 m.

Locuște în pădurile seculare ale plaiurilor de munte, cuibul îl face din crăci foarte groase pe arborii cei mai înalți și cât se poate mai retrași.

Numirea populară: Acvila Imperială.

2. *Aquila Nobilis*

Este aproape de aceeași mărime cu acvila imperială. Mult mai lăcomă ca aceasta și foarte sălbatecă. Ea este deasemenea pe punct de dispariție.

Caractere speciale: *Aquila Nobilis* este de culoare ceva mai închisă ca cea imperială. Locuște pe munții pleșuvi și sălbaticie, departe de ori și ce sgomot. Cuibul și-l face din crăci pe stânci.

Numirea populară: Acvila de stâncă.

3. *Aquila Chrysaetos*

Înălțimea până la 0,75 m. lățimea cu aripele deschise până la 2,10 m.

Caractere speciale: *Aquila chrysaetos* este de culoare aproape aurie. Locuște în regiunile muntoase acoperite cu păduri.

Numirea populară: Acvila aurie.

4. *Aquila Naevia*

Mult mai mică și mult mai răspândită ca primele trei specii. Abia întrece mărimea unui milan roșu. *Aquila naevia* are un strigăt caracteristic, care i-a atras și numele de țipătoare.

Caractere speciale: Este de culoare maron-negru foarte închis. Locuște în regiunile muntoase păduroase învecinate cu apă.

Cuibul și-l face pe arborii înalți.

Numirea populară: Acvila Țipătoare, mai e cunoscută și sub numele de Vulturul negru.

5. *Aquila Minuta*

Este cea mai mică acvilă dela noi din țară.

Foarte răspândită în regiunile păduroase, ca și *Aquila naevia*, ea nu este stricătoare decât pentru vânatul mic.

Numirea populară: Acvila mică, mai este cunoscută și sub numele de Vulturul mic.

6. *Aquila Bonelli*

Cam de mărimea acvilei țipătoare.

Această specie nu este prea răspândită.

Caractere speciale: Tarsul îmbrăcat complet în pene până jos la ghiare. Locuște în regiunile păduroase.

Numirea populară: Acvila Bonelli.

7. *Haliaetus Albicila*

Înălțimea până la 0,80 cm., lățimea cu aripele deschise până la 2,15 m.

Caractere speciale: De culoare cafeniu-inchis cu vârful cozii alb. Locuște prin zăvoaiele mari și pădurile de pe marginea apelor, mai ales în bălțile și Delta Dunării.

Cuibul și-l face în arborii înalți.

Se hrănește în genere cu tot felul de vânat de baltă.

Numirea populară: Acvila de Baltă sau Codalbul.

B) Fam. *Pandionidae*

În această familie se cuprind vulturi de pește. Având în vedere construcția piciorului s'ar putea spune că acești vulturi sunt intermediari dintre răpitoarele de noapte și răpitoarele de zi.

1. *Pandion haliaetus*

Singura specie din această familie pe care îl găsim la noi în țară. Pasăre călătoare nu îl putem întâlni decât în cursul lunilor Aprilie-Maiu și Septembrie-Octombrie.

Înălțimea până la 65—70 cm., lățimea cu aripele deschise până la 1,80 m.

Caractere speciale: De culoare-cafenie închisă, dela ochi pe ambele laturi ale gâtului câte o dungă neagră care se lațește. Partea ventrală albă cu câteva pete brune

pe piept. Pe coadă câteva dungi mai închise în lung. Piciorul îmbrăcat cu câteva pene rare. Trăește în pădurile și zăvoaiele dimprejurul bălților mari. Se hrănește cu pește.

Numirea populară: Vulturul de pește.

C) Fam. *Gypaëiidae*

Caractere generale: Capul și gâtul acoperite cu pene, sub bărbie un smoc de peri lungi formând o barbă, degetul mijlociu mult mai lung ca celelalte. Ciocul întins și baza acoperită cu peri asprii. Coada foarte lungă și formată din pene suprapuse.

1. *Vultur Barbatus*

Este singurul reprezentant al acestei familii în România. Dealtminteri și această specie merge spre dispariție. Vreo patru ani în urmă nu se mai văzuseră deloc. Din informațiile culese se pare că o pereche și-ar fi făcut apariția pe muntele Retezatul.

Caractere speciale: De culoare cenușiu-brun cu dungi albe. Aripelile negre, la pasărea tânără capul și gâtul brune-cenușii, la cea bătrână albicios, galben-ruginiu.

Locuște în munții p'euvi singurateci unde își face cuibul pe stânci. Se hrănește cu hoituri și animale vii.

Numirea populară: Vulturul Bărbos.

D) Fam. *Vulturidae*

Caractere generale: Ciocul foarte masiv, capul și gâtul chiele sau acoperite numai cu puf. Ghiarele relativ scurte și boante. Se hrănește cu hoituri sau excremente. Cuibul îl fac în arbori înalți sau pe stânci. Femeia depune unul cel mai mult două ouă.

1. *Vultur Monachus*

Inălțimea 1,00—1,15 m., lățimea 2,70—3,00 m. cu aripelile deschise. Este foarte răspândit în Carpați și în Dobrogea.

Caractere speciale: Gâtul mai mult de jumătate chiel și de culoare albastruie. Pe fiecare umăr câte un smoc de pene. Este de culoare brună-închisă.

Vultur Monachus este cea mai mare pasăre din Europa. Locuște în pădurile mari din Carpați și în Dobrogea. Societăți mari din acești vulturi găsim foarte rar. Clocește și bărbatul și femeia. Este o pasăre foarte folositoare în ceea ce privește igiena câmpului.

Numirea populară: Vulturul Bărbat, Vulturul pleșuv negru, Kara Kartal (Dobrogea).

2. *Vultur fulvus*

Inălțimea până la 1,10 m., lățimea cu aripelile deschise până la 2,95 m. Cel mai răspândit vultur pleșuv. Se domesticește destul de ușor.

Caractere speciale: Capul și gâtul acoperite cu puf alb. La baza gâtului are un smoc de pene albe. De culoare cărămizie cu mici variații, penele aripelor și ale cozii negre. Trăește și în colonii mai mari. Loc de predilecție pădurile. Depune în general numai un ou. Se hrănește cu hoituri.

Numirea populară. Vulturul pleșuv roșu, Vulturul gulerat.

3. *Vultur percnopterus*

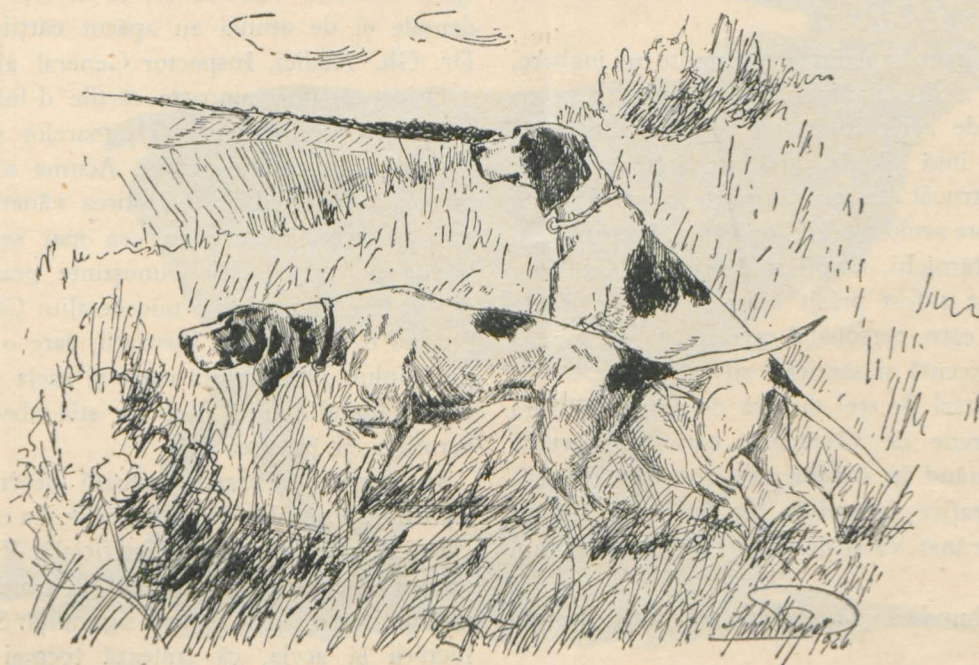
Inălțimea 65—68 cm., lățimea cu aripelile desfăcute 1,60—1,65 m.

Caractere speciale: Ciocul slab lung cu vârful recurbat și ascuțit. Pasărea tânără de culoare brună, cea bătrână este albă-murdară. Fața și gușa golașe.

Foarte puțin răspândit, clocește numai în Dobrogea. Este pasăre călătoare, vine în cursul lui Martie și pleacă în finele lui Septembrie. Preferă stâncile. Cuibul numai pe stânci unde depune două ouă. Hrana constă în hoituri și insecte.

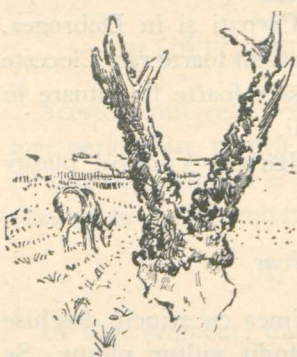
Numirea populară: Vulturul pleșuv alb, Zăganul.

(Va urmă)

OCROTIREA VÂNATULUI MIC

de Ötvös Balázs

ÂNĂTOAREA nu mai este astăzi numai un sport boeresc, ci este în primul rând o ramură importantă a economiei naționale. Deviza secolului al XX-lea este «producția cât mai intensivă», nu numai în ce privește agricultura, dar și industria și comerțul. A produce cât de mult, este scopul, este dorința fiecărui, dela marele latifundiar până la țaran, dela fabricant până la muncitor și dela marele comerciant până la micul negustor.

A produce mai mult este nu numai în interesul individului, ci este în primul rând datorie față de patrie, pentru că de producția intensivă depinde și binele obștesc.

Natura mai are încă comori neexploatate, neglijate. O asemenea comoară a naturei neexploată, este și contingentul de vânat, care este neglijată chiar și de lumea materialistă de azi.

Ce însemnătate poate avea contingentul de vânat în gospodăria unui stat, dovedește Ungaria sărăcită, care în sezonul trecut de vânatoare, a exportat 200.000 buc. iepuri vii în străinătate. Pentru câte un iepure exportat, comercianții încasau în medie câte 20 pengö (cca. 700 lei) așadar Ungaria a încasat în total 400.000 pengö (14.000.000 lei) numai din iepuri exportați vii. Cam tot atâta (dacă nu mai mult) putem socoti și după iepurii vânduți împușcați, și tot atâta după fazanii și potârnițele vândute vii, cum și după ouăle de fazan.

Așadar, încasările unei țări redusă la $\frac{1}{3}$ a teritorului ei după vânatul vândut, se ridică anual la suma de — socotit numai grosso modo — 42.000.000 lei. Cu toate că nici în Ungaria nu sunt multe din acele terenuri de pe care s'ar putea scoate cu sutele și cu miile vânatul mic viu sau împușcat.

Cunosc în Ungaria un domeniu de mai multe mii jughere, care având foarte multe cheltueli, abia câștigă ceva pe urma produselor de agricultură, are și piscicultură de mare stil, la care însă pierde, însă are atâtea venituri din vânatoare, întrucât cu aceste poate acoperi toate deficitele. Dar și este acolo tot felul de vânat. Pretutindeni mișună iepuri, potârniți, fazani și căprioare! Cu toate că acest contingent a fost prăsit dintr'un număr foarte redus de vânat, de către personalul care constă din câteva persoane și care execută și serviciul silvic.

România este astăzi de trei ori așa de mare cum era înainte, având terene de vânatoare, care deși acuma sunt goale, însă luând în considerare împrejurările climatice și topografice favorabile, ar putea să fie tot așa de bogate și în vânat, ca și domeniul de care vorbeam mai sus.

De ce nu este abundent vânatul pe terenurile României de azi?

Care este cauza lipsei vânatului? Il nimicesc braconierii și răpitoarele?

Pentru înfrânarea braconierilor, România are o lege model, are jandarmerie și are inspectorate de vânatoare.

Răpitoarele sunt distruse sistematic de către vânători, ba chiar și braconierii distrug destule răpitoare dintre acele, a căror blană reprezintă o valoare oarecare.

Însă cauza lipsei vânatului trebuie caută aiurea.

Și anume, aceasta este, că în România nu sunt terene de vânatoare bine amenajate și administrate. Adeptii «școalei vechi» numai pe acel pușcaș îl considerau vânător, care ucideă cât mai mult dar făceau haz de «cloșcarul», care prăseă vânat. Pe lângă asemenea principii, crescând generațiile cu aceasta mentalitate, țara a ajuns până acolo, întrucât abia mai are terenuri, pe care nu ar fi nevoie de interzicerea din când în când a cutărei sau cutărei specii de vânat.

România numai în ultimii ani a început să-și formeze brigadieri de vânatoare, dar nici aceia nu-și găsesc ocupație, sferă de activitate corespunzătoare, fiindcă posesorii terenurilor consideră prea grea sarcina, de a-și ține personal educat. Iar aceia, de cari să servesc la paza pădurilor și câmpurilor lor, cu mici excepții nu se pricep la vânatoare în sensul adevărat al cuvântului, nici la ocrotirea vânatului.

Sunt vânători — proprietari și arendași de terenuri — cari s'ar ocupa bucuroși ei personal cu ocrotirea vânatului, sau ar supraveghea cel puțin activitatea personalului lor, însă nu se pricep la această rentabilă, dar de loc nu ușoară meserie, ne având ocazie să o învețe, parte din lipsa de ocazii, parte fiindcă din literatura vânătorească română lipsesc manualele necesare.

Însă dela războiu încoace, s'a început o nouă eră de vânatoare. Mentalitatea schimbată a produs noi legi, nou avânt și nouă literatură vânătorească. De atunci a ajuns «Revista Vânătorilor» la nivelul periodicelor occidentale și de atunci au apărut cărțile epocale a d-lui Dr. Gh. Nedici, Inspector General al vânătorei.

Orice vânător cunoaște cărțile d-lui Nedici cari tratează despre distrugerea răpitoarelor și despre hrănirea vânatului în timpul iernei. Acuma a apărut o a treia carte a d-lui Nedici: «Ocrotirea vânatului mic». D-sa a scris și această carte cu cea mai serioasă rigurozitate bazată pe vastele sale cunoștințe practice, ne scăpând din vedere nici cel mai mic detaliu. Cartea este împodobită cu o mulțime de ilustrații, care o fac inteligibilă și profanului. Din această carte și acela poate învăța ocrotirea vânatului mic, care nu știă absolut nimic despre ocrotirea și prăsirea lui.

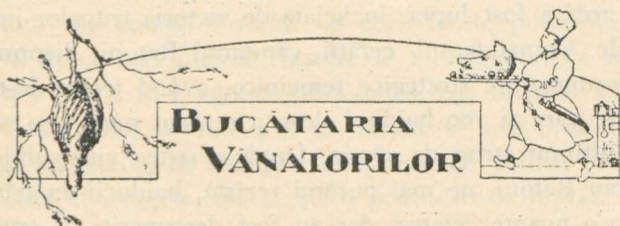
În capitole separate tratează descrierea și ocrotirea iepurilor, potârnișilor, a fazanilor și a cocoșilor de munte, cât și despre prăsirea lor artificială. Vânătorul începător nu are alt ceva de făcut, decât să urmeze punct cu punct instrucțiunile și va reuși cu siguranță. Servește spre lauda lucrării și aceia, că tratează tocmai despre modurile

cele mai practice, mai ieftine și mai simple de prăsiere. O asemenea carte, ar fi demnă să facă parte din literatura oricărei țări și nu ar trebui să lipsească din biblioteca nici unui vânător. Va găsi în ea multe noutăți, multe sfaturi practice și acela, care a studiat literatura mondială și care și-a câștigat cunoștințele pe cale practică.

Sunt convins, că dacă fiecare vânător va ceti aceasta

carte, urmând sfaturile practice cuprinse în ea, atunci în doi-trei ani va mișună vânatul în România și nu va mai fi nevoie de veșnice opriri de vânatoare, cât și de importarea vânatului.

A-și procura cartea, este deci chiar o datorie patriotică a fiecărui vânător român, sau acelaia, care cunoaște limba română

SPINARE DE CĂPRIOARĂ LA CUPTOR

Spinarea se prepară pentru fript, având grije a trage pielea de pe ea. Capetele costițelor se rup, pentru ca friptura să poată zace. Apoi se împănează cu slănină. Pentru ca spinarea de căprioară să frăgezească, se pune circa opt zile în untdelemn fin de salată, în care s'a stors zeama dela o lămâie, sau se pune într'un litru și jum. de vin alb, de care ne servim la fript, în loc de apă se înfierbântă un sfert de kilogram de unt proaspăt și se așează în el friptura, având grije a turna și puțină apă clocotindă din când în când. Apoi se adaugă câteva coji de pâine, mirodenii, patru boabe de enibahar, sare, și se frige astfel o oră — o oră jumătate. A turnă mereu peste friptură zeamă lăsată din ea, este un lucru esențial pentru reușita ei. Cu un sfert de ceas înainte de a da la masă, se toarnă peste friptură o ceașcă

mare de smântână, iar două linguri de pesmeți se răspândesc dealungul spinării. Așa se lasă friptura să se rumenească bine. Sosul se strecoară prin sită, înainte de servit. Dacă vrem ca spinarea să nu se îndoie, o punem într'o frigare în timpul friptului

FICAT DE CĂPRIOARĂ VÂNĂTOREȘTE

Pentru că ficatul de căprioară e mic și nu ajunge decât pentru două persoane, pentru că acest ficat este de un gust deosebit și în fine pentru că trebuie mâncat proaspăt să recunoaștem dreptul de a mânca acest ficat numai vânătorului care l-a împușcat. Iată cum se prepară: Ficatul se lasă să stea câteva minute în apă rece. Apoi se trage pielea de pe el. Se taie în felii subțiri și se rumenește în unt cu ceapă tocată. Pe urmă se pune sare, piper, se presară făină se adaugă o lingură de oțet, se acoperă cu capacul și se lasă să fiarbă câteva minute la foc tare.

Anica Gust-Subțire

Nota Redacției. Bineînțeles că termenul de «căprioară» este numai culinar! Din punct de vedere vânătoresc, nu poate fi vorba la noi decât de partea masculină, adică de țapi. Cei cari s'ar face că nu pricep, ar veni în conflict cu legea vânătoarei!

RECENZII

GURGHIU *)

de Colonel A. Spiess
Directorul Vânătorilor Regale

PRIVESC cartea îmbrăcată în haină de sărbătoare. Pe o copertă vișinie, tipărit în aur, un fruntar de cerb cu o cruce înconjurată de raze printre coarne. Dede-subt un singur cuvânt «Gurghiu» și vechea denumire ungurească «Görgény Szt. Imre».

Privesc lung cartea cu suprafața ei roșie, ca de marmoră, și literele de aur. Am impresia, par'că ași sta în fața unei plăci comemorative, pusă pe zidul îmbrăcat de iederă al unui vechi castel. Liniște în juru-mi, numai vuetul vântului rățicit printre vechile turnuri se aude, povestind de zile de glorie, de strălucire, dar și de sbucium și multe, multe dureri.

Stau cu capul descoperit și descifrez literă cu literă de pe piatră, căci piatra comemorativă este cartea d-lui Colonel Spiess, așezată pe mormântul celui mai mare vânător român. Pe mormântul neuitatului nostru

REGE FERDINAND I

a cărei memorie a dedicat-o.

Gurghiu! Este oare vânător, român, sau chiar străin care ne cunoaște țara, căruia să nu i se accelereze bătăile inimii, când aude numele acestui raiu vânătoresc. Codri seculari întreruși de mari desișuri răsărite prin parcheturi și suprafețe a căror vegetație a fost mistuită de foc. Pliscuri de munte ridicându-se falnic din coroane de pin, cu poalele îmbrăcate de brazi și fagi, un imens teren populat cu tot soiul de vânat de munte, dela bătrânul «moș Martin», până la cocoșul cel mare, trubadurul diminețelor de primăvară.

Orășelul Gurghiu, este azi o localitate de mică însemnătate și poate ar fi prea puțin cunoscut, dacă nu ar fi înconjurat de renumitele terenuri de vânătoare. Dar cât de modest este azi, atât de important eră cândva, când îi stătea încă marea cetate. Câtă strălucire și câtă luptă nu a văzut acest mic petec de pământ. Autorul, d-l Colonel Spiess, a adunat cu diligență de furnică toate datele, toate amănunțele ce a putut undeva descoperi, privitoare la istoria Gurghiului, redându-ni-le în cartea sa.

Istoria Gurghiului este cunoscută din anul 1455, când se numia: Castrum Gewergen, apoi în 1494: Gergyn, iar în 1497 Gorgyn, până, trecând și peste denumirea ungurească de Görgény Szt. Imre, pe românește Gurghiu a lui St. Imbru, a ajuns la denumirea oficioasă de azi.

Lectura istoriei vechi cetăți este interesantă și atrăgătoare ca un roman. Ca important punct strategic, își schimbă adesea posesorii, a fost dorită și de Mihai Viteazul, care a cerut-o în condițiunile sale de pace, pro-

puse generalului imperial Basta, la 30 Sept. 1600. Dar poate tocmai ultimele ei zile, au fost cele mai glorioase. În timpul dintre anii 1703 până la 1708 Ardealul trăia zile de groază. Curuții principelui Rákóczi, devastau țara și populația eră istovită, până când sosi generalul imperial Rabutin cu trupe puternice și conducători versați, cucerind toate cetățile ardelenesti, împreună cu Gurghiul.

Insă fa'nicul cuib de vulturi nu s'a predat ușor, lungă și grea a fost lupta, încheiată de victoria trupelor imperiale. Comandantul cetății, căpitanul Raton, dispunând de cunoștințe strategice temeinice, având trupe destule, între care și 100 haiduci aleși, a rezistat până i sa scurs și ultimul strop de sânge. După moartea viteazului căpitan Raton, ne mai putând rezista, haiducii au părăsit într'o noapte cetatea, dar au fost descoperiți de trupele inamice. 15 haiduci au murit în luptă, 30 au străbătut printre liniile germanilor și s'au refugiat în Ungaria, restul s'a împrăștiat prin codrii. La data de 11 Martie 1708 vitejii rămași în cetate s'au predat. Dorobanților ardeleni i s'a dat plecare liberă, iar 20 unguri au fost transportați ca prizonieri la Sibiu. Cu aceasta se termină istoria cetății Gurghiului, căci zidurile ei au fost distruse din ordinul generalului Rabutin.

Ca domeniu, Gurghiul a fost proprietatea dearândul a mai multor magnați unguri, între cari mulți buni vânători, ca spre exemplu Conte S. Teleky, renumitul explorator și vânător al părților necunoscute din Africa. În acest timp și mai ales după ce Gurghiul a fost donat Prințului Rudolf, pe acele timpuri moștenitor al tronului Habsburgilor, s'au ținut acolo multe vânători. Fiind terenurile excelent administrate eră vânat din belșug și deatunci le-a rămas faima, ca a celor mai bogate terene în vânat mare din Europa. Dar la 30 Ianuarie 1889 Prințul Rudolf a fost victima unei morți tragice, care l-a ajuns în castelul Mayerling. După acest timp a murit și Regele Eduard al Angliei, care și el vâna mult la Gurghiu. Conte S. Teleky a fost răpit de o boală, pe rând au murit toți magnații cari luau parte la vânătorile de acolo și a plecat în cealaltă lume chiar și bătrânul Nichita, vânătorul român al Prințului Rudolf și al Contelui Teleky, și nu a mai sunat cornul de vânătoare prin codri, până ce Gurghiul n'a devenit teren de vânătoare Regal, românesc.

Se ridică un nou castel de vânătoare. Direcția Vânătorilor Regale muncește din răspuțeri și în scurt timp Gurghiul este iarăș ce a fost.

Descriind dela data aceasta încolo istoria Gurghiului, penița autorului se transformă în pensulă, vrăjând în colori vii și calde înaintea ochilor noștri clipele fericite trăite acolo de marele nostru Rege decedat și de invitații Săi. Și mai ales, când ne descrie câte o scenă de vânătoare, ne redă toate vibrările inimii sale de vânător și cetind, par'că îl însoțim pe poteca îngustă din pădure

*) Cartea a apărut în limba germană și se găsește de vânzare și la «Uniune» cu prețul de Lei 200.

în spre locul ascuns al cocoșului de munte, par'că auzim și noi răgetul falnicului cerb și mormăitul bătrânului «moș Mărtin».

În timpul vieții sale, am avut puține ocaziuni să ce-tim despre vânătorile Regelui Ferdinand. Abia acum, în urma lecturii cărții d-lui Col. Spiess, îl putem cunoaște pe deplin, în calitatea Sa de vânător. Trăgător minunat, iubitor al naturii, nici când lacom, a fost cel mai demn, care a stăpânit cândva aceste terenuri.

Dar vine și vânătoarea din 26 Septembrie 1926, a cărei descriere o redau aici în traducere:

«Eră la 26 Sept. după masă, când Inaltul Vânător însoțit de Directorul Vânătorilor Regale și de vânătorul Său personal, s'a urcat în observatorul No. 3, situat lângă marginea codrului. Aici aveă obiceiul să iese încă înainte de apusul soarelui un cerb foarte puternic, cu părul de culoare închisă, însoțit de 2 cerboaițe. Pe acest cerb a dorit să-l vâneze Majestatea Sa. Soarele stătea încă sus, când la orele 4 și 30 minute se auzi puternicul răget al cerbului, dinspre marginea de codru, urmat de încă alte răgete, toate câte o provocare la luptă».

«Incordați priveam în spre grupul de fagi, de unde se auzeau răgetele, când iată că se și ivi printre ramurile împodobite de frunze multicolore al tufărișului de lângă codru, capul unei cerboaițe. Lung timp privește animalul prudent în toate părțile, până ce se convinge că nu este nici un pericol. Cu ochii în patru iese din codru în poiană, însoțită încă de o cerboaică. Nu poate dură mult timp și trebuie să apară și cerbul și într'adevăr, am și zărit vârful albe al coroanei sale, lucind pe deasupra ramurilor tufișului. Mai face 50 pași, apoi splendidul vânat se oprește, stând cu latul înaintea noastră, la distanță de circa 120 pași. Incet înaintează țeava carabinei de 9 m/m al M. S. prin ferestruia observatorului. Un pocnet strident, și cu spatele gârbovit și un salt semnaleză vânatul primirea glontelui Regal, iar un al doilea foc îl trânteste la pământ, în dosul unui grup de molizi. Când după lung timp Inaltul Vânător se apropie la locul tragerii, vânatul

puternic se mai ridică odată în picioare, așa că mai este nevoie de 2 focuri, cari apoi îi fac sfârșitul. Dar tot se mai sbate lovind puternic în juru-i cu coarnele și-l lovește în tâmplă cu vârful cornului, pe conducătorul vânătorilor, care stătea alături, așa că acela aproape leșinat, trebuie dat în îngrijirea medicului M. Sale. Încă câteva mișcări convulsive, și cavalerul codrilor zace nemișcat înaintea Regelui Vânător».

«În acea clipă, când cu această ocazie Directorul Vânătorilor Regale, a predat Majestății Sale ramura de brad înmuiată în sângele cerbului căzut, cu siguranță nu i-a venit nici unuia în minte, că acesta a fost ultimul cerb, vânat de Inaltul Vânător».

Și apoi pe la sfârșitul cărții, urmează descrierea ultimei întâlniri dintre Inaltul Stăpân și Directorul Vânătorilor Sale:

«De cinci luni nu mai văzusem pe Inaltul Suferind; iar acum ce surpriză groaznică, sguuitoare.

În locul vânătorului vioiu și vesel, pe care șapte ani dearândul am avut onoarea să-l conduc printre munții și codrii al splendidelor Sale terenuri, vedeam înaintea mea sdrobotită și istovită, victima unei boli teribile și nemiloase. Abia se auzia vocea, care cândva vorbiă vioae și bărbătească către noi, rece și slabă a fost mâna, care știa cândva să ție tot așa de sigur cărma țării, cum mânuiă carabina de vânătoare. Priveliștea aceasta îmi stoarse lacrimi amare din ochi, care curgeau șiroaie peste obrajii mei îmbătrâniți, când părăsisem camera bolnavului consacrat morții. A fost un adio, pentru totdeauna. A fost mâna unui muribund, pe care o strânsesem ultima oară la orele 11 și 45 minute în ziua de 14 Iulie 1927».

În cadrele unei recenzii, nu pot scrie mai mult despre conținutul acestei cărți, dar o recomand călduros spre cetire tuturor acelor cari cunosc limba germană, spre a se delectă de conținutul ei foarte interesant scris într'un stil demn de un vechiu scriitor vânătoresc, care este d-l Colonel Spiess; și împodobită cu multe ilustrații interesante.

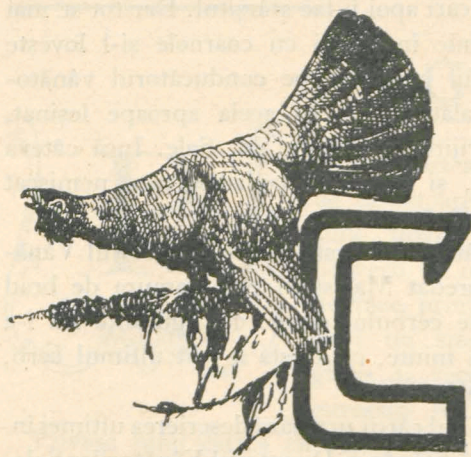
CONSTANTIN A. V. POPESCU

CÂINELE DE ARET APPORTEUR

SCRISOARE DESCHISĂ

DOMNULUI LT. COLONEL ST. ILIE IOTTA

Prea stimată domnule Colonel!

UTOATE că nu faceți amintire și cu toate că nu spuneți nimănui acest lucru, găsec, că preocupările d-voastră de laborator al simpaticului nostru organ de schimburi de idei (care este «Revista Vânătorilor») mă cinstesc și pe mine; și anume — fără a da dovadă de multă lipsă de modestie — am convingerea că articolul d-voastră «Dresajul câinelui de aret pentru a aduce vânatul rănit» din numerele 1 și 2 ale «Revistei Vânătorilor», au fost tocmai o urmare firească a necesității d-voastră — în calitate de vânător cu câini — de a schimba ideile în legătură cu seria de articole, ce am publicat — fără multe pretenții — în numerile din Maiu—Noemvrie 1927 ale acestei reviste cu titlul de «Educația și dresajul câinilor de aret în vederea execuțiilor de urmărirea și aportarea vânatului rănit».

Domnule Colonel! Simt o oarecare jenă, că voiu fi nevoit a vă contrazice în scrierile d-voastră și că va trebui, să arăt rând cu rând inexactitatea părerilor și afirmațiilor d-voastră din articolul din chestiune, pentru că d-voastră sunteți o persoană mai în vârstă și sunteți — colonel. Eu sunt tânăr și în meseria mea abia reprezint gradul de «căpitan». Dar în chestiunea discuției pe care ați deschis-o, dați-mi voie să nu vă consider decât, ca pe un vânător și atunci suntem: «vânător și vânător».

Incep cu sfârșitul articolului d-voastră, unde ziceți, că aveți convingerea, că vor crede ca d-voastră mulți vânători, căci la mulți le cunoașteți de mult timp aprecierile în această privință».

Acesta este motivul pentru care mi-am luat neplăcuta sarcină de a vă contrazice.

Ferească Dumnezeu ca și alții să creadă ca d-voastră, pentru că acest lucru strică chynologiei românești și strică la fel câinilor de aret germani, ca și acelor de origine engleză sau franceză.

Felul cum d-voastră prezentați și tratați problema aportării vânatului rănit, prezintă dela cel dintâiu rând și până la cel din urmă timbrul unui studiu și a unei pretențiuni față de câine cât se poate de modeste, ca să nu spun superficiale. Prezentați însă această problemă într'o formă atrăgătoare: «ce-mi trebuesc mie teoriile lui Andrei, cari mă toacă cu luni și ani de educație și dresaj și muncă, când colonelul Jotta mă învață la moment să-mi creiez un apporteur perfect la vânatul rănit», vor zice aceia cari «sperați că vor crede ca d-voastră».

Or nu este așa! Singur recunoașteți doar acest lucru. Ziceți: «Vănam la iepuri în pădurea Buturugari. Trag

într'un iepure destul de departe. Cred că iepurele e lovit, mă apropii, în timp ce câinele găsește locul cu sânge și puf. Câinele pornește pe urmă și cu toate că l-am căutat pe distanță lungă prin mărăciniși și desișuri, mi-a fost imposibil să-l găsec».

Pe lângă observarea — ce fac — că d-voastră n'ați avut ce căută prin mărăciniș, constat — și constatați și d-v. — că tovarășul d-voastră n'a aportat iepurele, despre care sângele și puful v'a dat deplină dovadă, că este rănit! Pentru ce? Pentru că a fost dresat de d-voastră și pentru că l-ați dresat după principiile, ce arătați în corpul revistei, fără să mai amintesc, că acel câine — de rasă englezească v'a dat o lecție bună de chynologie, la fel cum au făcut și ceilalți câini — eroi a istorioarelor d-voastră descrise în articolul d-voastră din chestiune.

D-l G. Axerio — cu toate cele 40.000 lei cât l-a costat «Eick v. Runnenstein*»), câine de utilitate multiplă — știu că puneă arma la ochi pentru a trimite în regiuni de vânat oare mai ușoare pe «Eick» al său, dacă acesta lăsa să se piardă iepurele care, lasă sânge și puf în urma lui.

Câinii d-voastră, dacă îi lăsați, ca să alerge prea mult, «vagabondează în zadar», verloreapporteurul însă urmărește iepurele rănit până îl prinde și îl aduce stăpânului.

Am intrat «în mediaș res», dar reviu.

Ziceți că înlăturați dela început afirmațiunea, că setterul nu e un câine apporteur prin ereditate.

Domnule Colonel! Nu numai setteri, dar am văzut apportând (la circ de ex.) cai, porci și chiar găște. Este just și adevărat, că dintre câinii de rasă engleză mai ușor setterii gordon învață să aporțeze.

Dar nu numai setteri gordon, ci în general câinii de aret de origine engleză de pe continent învață din ereditate să aporțeze (pentru că pe continent nu se utilizează câini pur «retrieveri» deci, vânătorul utilizează același câine atât pentru căutarea vânatului, cât și pentru aportarea aceluia ucis).

Dar a aportă este una și a face execuțiuni de verloreapporteur este alta. Cerul și pământul — dacă vreți!

Eu în scrierile mele nu m'am referit la execuțiunea simplă de «aport», pe care ca exercițiu mecanic îl face și gășca și ca exercițiu mai complicat — când problema este de a găsi și de aportă o prepeliță căzută în iarbă sau porumbiște, fără a fi văzută de câine — îl face foarte bine oricare câine de aret englez cu ceva dresaj.

Acest lucru nu l-am contestat nici când.

Dar, ca în orice împrejurări, la orice fel de vânătoare, pe teren desfundat, ori pe arătură înghețată, prin pădure

*) Care la expoziția de câini din București a fost — nu spre lauda arbitrilor respectivi — clasat cu premiul al II, după căteaua «Hera v. d. Teufelsburg».

sau prin spini, el să urmărească repede vânatul mic rănit, cu nasul pe urma lui sângerândă, până îl va prinde, de distanța ce trebuie să parcurgă și de obstacolele ce-i stau în cale, să-lucidă (în cazul că nu-l găsește deja mort) și să aducă vânatul astfel prins în timpul cel mai scurt vânătorului, ținându-și la întoarcere urma sa proprie — aceasta nu o face setterul gordon al d-voastră — pe care d-voastră «de mic de tot dintr'o aruncătură de ochi îl recunoașteți ca atare» și pe care d-voastră pretindeți să-l prezentați perfect apporteur la un an.

Am convingerea că faceți apporteur perfect nu numai orice setter gordon, dar chiar și pe cel mai recalitrant câine ciobănesc în termen de un an, dar contest că veți putea face în acest interval dintr'un setter un verlorenapporteur după cum l-am caracterizat mai sus, deci așa cum vânătoarea umană îl reclamă.

N'am declarat niciodată categoric, că este o imposibilitate ca să se găsească și între câinii de rasă engleză indivizi, ce corespund execuțiunilor de verlorenapporteur, din contra am arătat cu altă ocazie, că în D. G. St. B. (registru german al câinilor de aret de utilitate multiplă) sunt introduși pe lângă cca. 3000 câini de rasă germană și doi setteri gordon și chiar și un pointer.

Dar ce dovedește această cifră de 1⁰/₁₀₀ al câinilor de rasă engleză față de numărul mare al câinilor germani?

Preîntâmpin aci o replică a d-voastră, care știu că urmează; veți zice, că nemții din șovinism n'au admis la concursuri câinii englezi și că pentru acest motiv nici nu vânează cu câini de rasă engleză. Acest lucru nu-l veți putea dovedi niciodată. Contrarul vi-l dovedesc eu. Asociațiile germane pentru prăsirea câinilor de rasă engleză cu registrul matricol P. S. St-Pointer und Setter Stammbuch sunt în plină floare și câinii de aceste rase introdusi în P. S. St. garantează cu prisosință calitățile excepționale de câini de aret prepelicari ale pointerilor și setterilor introdusi aci, fără a comite enorma greșală de a perverti din firea lor pe acești câini nobili, împunându-le execuțiuni (cele de verlorenapporteur) contrare felului cum au fost prăsiți și utilizați sute de ani de rândul — în dauna calităților lor neîntrecute până astăzi, de a avea cheta aceea impunătoare, împerechiată cu simțul mirosului, dezvoltat pentru a recepționa din plină viteză, dela distanță și din aer mirosul vânatului ascuns.

Așa fiind, care este dar motivul, că nu se consideră câinii de rasă engleză drept câini potriviți de a ne servi ca verlorenapporteur și pentru ce am zis eu, că în vederea acestor execuțiuni nu mă ocup decât de câinii de rasă germană? Pentru că menirea lor este aceea arătată mai sus și deci pentru că sunt prăsiți în vederea acestui scop!

Calul de cursă nu se poate înhăma la plug, cu caii de Mecklenburg nu urci plaiuri muntoase etc. la fel nu cere pointerului să se scufunde în apă după rățoiul aripat și n'avea pretenția, ca setterul să urmărească sute de metri epurele — sau chiar mai mult — vulpea rănită.

Fiecare rasă de câini s'a creiat cu un anumit scop; pointerul și setterul pentru a căuta ziua întregă pe arșița soarelui în cel mai întins galop, fără a se obosi și fără a scăpa din nas vânatul ascuns prin ierburi sau burueni,

retrieverul pentru a aduce vânatul împușcat, epagneolul pentru a scotoci prin măracini vânatul ascuns acolo etc.

Și dacă s'au găsit oameni; cari fără a ține seamă de muncă, timp și sacrificii au reușit să întrunească într'un singur individ toate calitățile ce se cer dela câinii de vânătoare specialiști — natural în măsură mai puțin pretențioasă — d-voastră vă simțiți atins în aprecierile d-v. referitoare la câinii englezi?

Domnule Colonel! N'am prezentat nici odată ca defect faptul, că acești câini de aret de rasă engleză nu sunt potriviți pentru execuțiuni de urmărire și apportarea vânatului rănit. Vai de mine. Din contra, consider drept greșală și chiar necunoașterea caracterelor și a calităților câinilor englezi încercarea de a utiliza pe acești câini pentru execuțiuni din chestiune.

Pentru ce? Pentru că execuțiunea de urmărire (luarea mirosului de pe pământ) vânatului este diametral opusă execuțiunii de a percepe mirosul vânatului ascuns din aer și al aretă, pentru cari pointerii și setterii sunt perfecți.

Utilizând pe acești câini (organul se acomodează felului de al utiliza) pentru urmărirea vânatului refugiat, *Veți omori în pointer tocmai pe pointer.*

Or această nu poate fi intențiunea nici unui chynolog. N'a fost oare o lecțiune bună cazul setterului irlandez «Fred» cu vulpea și cu potârnichele.

D-voastră ați zis bravo și eu... zic la fel. Fiecare în cadrul meseriei sale. Lăsați pe pointeri și setteri să fie aceea pe cari îi caracterizează numele lor și nu vă supărați pe aceea, cari — împreună cu d-voastră, de altfel — afirmă, că nu sunt potriviți pentru urmărirea și apportarea vânatului rănit.

Că de fapt nici ai d-voastră nu sunt potriviți, recunoașteți de mulțori în cadrul articolului d-voastră. Ziceți că «vagabondează în zadar» dacă în urma iepurelui nu rămâne decât «sânge și puf»; că are scârbă de vulpea rănită; că aretează sitarul din geantă, în loc să urmărească sitarul cu aripa sdrobotită, care o tulise pe jos etc.

Atunci pentru ce supărarea?

Dealtfel faptul de mai sus rezultă și din contrazicerile pe cari le faceți mereu. Ziceți, că «aducerea vânatului rănit e posibilă numai ca o consecință a nasului fin», ar urma deci ca pointerul — având fără îndoială cel mai fin nas — să fie cel mai perfect verlorenapporteur. Dar pentru că nici d-voastră nu credeți aceasta, ziceți că «la pointeri munca pentru aceasta întrece aproape întotdeauna răbdarea vânătorului». Constatați universalitatea setterului gordon, pentru tot felul de vânat mic și pentru iepuri, pentru că mai târziu să aportați singur iepurele împușcat.

Strașnici verlorenapporteurii! când iepurele «lasă sânge și puf» și se refugiază rănit, câinele pus pe urma lui «vagabondează în zadar», iar când acesta cade mai aproape, îl apportează... stăpânul.

Suntem deci pe deplin de acord: setteri d-voastră nu sunt apporteurii pentru vânatul rănit și nu apportează nici iepurele ucis — «dacă puterea fizică nu le permite acest lucru».

Pentru vulpi iarăși nu corespund. Și pentru că au și o oarecare «repulsie» față de paraziții de pe acestea, d-v. găsiți că — în general — nu este necesar ca un câine să

aporteze vulpea nici rănită și nici ucisă pe loc și deduceți inutilitatea verloreanapporteurului la vulpi.

Și această deducție o mai faceți pornind din faptul, că vulpea nu se împușcă la sărita.

Dar vulpea rănită la bătae o lăsați să se piardă? Sunt convins — din descoperirile d-voastră — că da! Eu nu o las!

Câinele de utilitate multiplă e și la asemenea vânători cu stăpânul său și îl deservește în orice împrejurări. Pe d-voastră vă deranjează câinii d-voastră la bătae, pe mine ai mei niciodată. Vă garantez că ei stau mult mai liniștiți în Țiitoare decât mulți vânători.

Nutriți idei utopiste dacă credeți că vulpile vor dispărea în urma ocrotirii vânatului util. Nici nu e bine — dealtfel — ca să se stârpească cu totul vânatul răpitor. Pentru ce? Aceasta o știe orice adevărat vânător. Să mă ierte oricine, mai multă plăcere am, împușcând o vulpe la bătae, decât zece iepuri la sărita.

În ce privește felul cum faceți câinilor d-voastră dresajul exercițiilor simple de aporțe, mă refer din nou la cele ce am scris în «R. V.» cu privire la aceste exerciții.

Câinii pot învăța să aporțeze ușor și prin joc, dar în interesul vânătorului e bine, ca prin dresajul ce i se face, câinele să ajungă la convingerea că el are obligațiunea să ne servească în orice împrejurări. Cazul câinilor d-v. dovedește singur această necesitate. În cazul unui dresaj «*prin constrângere*» câinele d-voastră aducea iepurele, pentru că un setter trebuie să aibă puterea fizică necesară pentru acest lucru.

Dacă d-voastră ați ajuns cu o asemenea metodă de dresaj — pe care o declarați de simplă — pentru a aduce vânatul rănit «la realizări satisfăcătoare pentru d-voastră, surprinzătoare pentru alții», nu știu dacă d-voastră sau admiratorii câinilor d-voastră sunt modești în pretențiunile lor față de câine?

Eu în orice caz contest calitatea câinilor d-voastră de verloreanapporteur judecând după dresajul ce l-ați descris în corpul revistei.

În acelaș timp vă dau posibilitatea de a-mi dovedi contrarul! Eu dețin premiul călător pentru câinii de aret verloreanapporteur al «Clubului Vânătorilor din Caransebeș», pe care l-am câștigat la Timișoara în anul 1927 cu «Prinț de Bihor». Premiul acesta se va disputa din nou în acest an conform regulamentului publicat în No. 6 1927 al «Rev. Vânătorilor».

La dorința d-voastră — în calitate de președinte al numitului Club — voi fixa locul și data concursului, după cum d-voastră vă convine pentru a putea participa și d-voastră la acest concurs cu câinii d-voastră.

Dealtfel țin să arăt că d-voastră confundați două feluri de execuțiuni și anume:

1. pe aceea numită de germani «*Freiverlorene*» (căutarea liberă a vânatului împușcat), adică de a căuta și a aporța vânatul împușcat, pe care câinele nu l-a văzut căzând, deci pentru care nu are nici un indiciu iunde să-l caute și pe care deci nu-l poate găsi, decât dând târcoale, mai mult sau mai puțin elongate în direcția în care i se arată, până atunci, până când prinde din aer mirosul vânatului împușcat și cu ajutorul acestuia găsește vânatul

ce are să aporțeze. Pentru această execuțiune și câinii de aret englezi pot fi utilizați;

2. execuțiunea propriu zisă de «*verloreanapporteur*» (aducerea vânatului rănit refugiat cu ajutorul urmei lui), care implică un loc fix (locul unde s'a tras asupra vânatului, sau pe unde a trecut vânatul rănit), și o urmă bine determinată, lăsată pe pământ (sau pe ierburile ori tufele pe unde trece), de vânatul rănit refugiat, deci o execuțiune legată mereu de mirosul vânatului rănit, pentru care câinii de aret englezi nu se potrivesc și în interesul calităților lor specifice nu e bine ca să-i dedăm.

Găsesc că din confuziunea acestor două execuțiuni diferite a rezultat articolul d-voastră.

Cu aceasta trec la o altă parte a aprecierilor d-voastră și anume la aceea care se referă la «*bracul german*», a căruia denumire o contestați d-voastră.

Și eu contestez această denumire!

Câinele, căruia în mod greșit i-se zice «brack german» se numește «*Deutsch Kurzhaariger Vorstehhund*», adică câine de aret german cu păr scurt. Numele de «brack german» îl utilizează frații vânători din vechiul regat (și după dânșii și vânătorii de dincoace de munți, cari învață «românește» dela frații de dincolo) după denumirea de «*braque Allemand*», ce chynologii francezi au dat câinelui de aret păr-scurt german.

În Germania «Bracke» se numește copoiul și «Vorstehhund» câinele de aret.

Ca încheiere iau la rând cele patru puncte dela sfârșitul articolului d-voastră.

Ad. I. «Tendința serioasă» a englezilor și francezilor de a-și forma încă de mult câini aporțeri nu o contestă nimeni și dacă d-voastră vi-se pare, că am contestat vreodată acest lucru, vina tot la d-voastră zace și anume în lipsa de atenție cu care ați cetit cele ce am scris în revistă.

ad. II. Este adevărat și mențin, că se condiționează, ca un câine de aret de rasă germană să devie «verloreanapporteur», trebuie să aibă pedigree, din care prin intermediul strămoșilor lui, să se poată deduce calitatea lui de a urmări vânatul și de a corespunde condițiilor necesare unui viitor verloreanapporteur.

Mă mir că v'ați împiedicat de acest lucru. Par'că în a.ă parte a R. V. a-ți făcut și puținică teorie asupra transmiterii calităților asupra urmașilor?

Domnule Colonel! Nu toți câinii de aret germani fără excepție se potrivesc pentru execuțiunile de urmărirea și aporțarea vânatului rănit, pentru că această calitate nu este legată numai de rasă, ci și de generații și indivizi utilizați pentru asemenea execuțiuni și tocmai pentru aceasta trebuie să se caute în pedigreeul cățelului dacă are între strămoșii săi mulți dintre aceia cari sunt introduși în D. G. St. B. (deci cari au fost verloreanapporteur). Dacă nu prezintă sau prezintă prea puțini antecesorii deasemenea natură aceasta dovedește, că acel câine este prăsit în majoritate din câinii, cari n'au fost utilizați, decât pentru execuțiuni de prepelicar și ca atare nu putem aștepta nici dela cățelul din chestiune, ca el să devină «verloreanapporteur». Cazul acestora este identic cu acela al câinilor de rasă engleză și franceză.

Utilizându-i generații dearândul pentru un anumit scop, nu pot transmite calități pentru cari n'au fost utilizați. E ușor de înțeles.

Afirmând acest lucru, nu cred să mai fi fost un al doilea cetitor al revistei, care să tragă concluzia că «deci se recunoaște că acea calitate de a aduce nu e o calitate a rasei de braci germani noi», la care ați ajuns d-voastră și la care tocmai din partea d-voastră nu m'am așteptat.

Imperecherea denumirii de «verlorenapporteur» nu e tocmai bizară, decât poate pentru d-v. care ați făcut o confuzie totală între execuțiunea de «apporte» și între aceea de «verlorenapporte» (căci execuțiuni — de altfel — germanii îi zic «verlorenbringen» și rar «verlorenapportieren»).

Diferența între aceste două execuțiuni am arătat-o mai sus.

Dacă eu — pentru a nu supăra pe aceia, cari dau din mâini și din picioare când aud pronunțându-se un termen german — am utilizat cuvântul «bizar» de «verlorenapporteur», în care o parte a cuvântului este francez,

aceasta nu însemnează, că am inventat și execuțiunea la care se referă acest termen.

Dar, haide să fiu naș mai pe gustul d-voastră — rog însă aprobare pentru acest lucru — și nu voi mai utiliza cuvântul de «verlorenapporteur», ci voi zice «vânat rănit apporteur» sau «rănit apporteur», ori dacă vreți chiar «rănit aducător».

Cât despre expunerea d-voastră cu privire la «împerecherea pointerului cu bolovănosul brac vechiu german», dați-mi voie să contest cunoștințele d-voastră referitoare la chynologia câinilor de vânătoare de rasă germană.

ad. III. Cine recunoaște că numai «par force» se pot dressa câinii germani?

Dacă îmi arătați că acest lucru l-am scris eu, voi reflecta. Până atunci recitiți ce am scris! De ce să repet lucruri ce am scris deja.

Cu distinse salutări de camarad vânător
Ing. Silv. ANDREI
Caransebeș

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI ORNITHOLOGICE

In legătură cu știrea ce am publicat în numărul trecut despre un rățoi inelat înpușcat de d-nul Mironescu, Iași, aducem la cunoștința cetitorilor noștri, că d-nul Colonel Spiess, Directorul Vânătorilor Regale, un cunoscut ornitholog, care este în permanentă legătură științifică cu centrele ornithologice din Europa, se ocupă cu inelarea tuturor speciilor de păseri care se găsesc în România, și știm că D-sa înlează anual un mare număr de păseri tinere, cu ocazia excursiunilor sale științifice și inspecțiile pe terenele de vânătoare, cu scopul de a constata etatea la care pot să ajungă, căile și locurile de migrațiune a păsărilor aflătare la noi. Mai ales în ce privește constatarea locurilor și căilor de migrațiune a pelicanilor și păsărilor răpitoare de pe terenele noastre.

Ca fapt interesant remarcăm, că un pui de pelican (Pelicanus crispus) inelat de D-sa la Chilia Veche, s'a înpușcat după trei luni la Calarșai; iar un pui de aquilă de mare (vultur cudalb, Haliaetus albicilla) inelat în nordul Moldovei, s'a înpușcat la sud de Constanța.

Cu această ocazie lansăm un călduros apel către onor. noștri cetitori, să binevoiască a ne înștiința întotdeauna dacă înpușcă vre-un vânat cu inel de aluminiu la picior, comunicându-ne și textul de pe inel, sau mai bine trimițându-ne inelul, ca noi la rândul nostru să putem încunoștința pe d-nul Colonel, aducând prin aceasta un real serviciu științei ornithologice.

Spre orientare comunicăm, că inelele de aluminiu întrebunțate de d-nul Colonel Spiess, sunt prevăzute cu inscripțiile observatoarelor din Rositten, Helgoland și Budapesta.

Primăria comunei Moravița
Jud. Timiș-Torontal
No. 487/1928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat pe terenurile aparținătoare comunei Moravița pe un teren de cca. 5000 jugh. se va da în arendă pe timp de 3 ani, adică până la 31 Ianuarie 1931.

Licițatia este orală și se va ține la 25 Iunie 1928, ora 10 a. m. în localul Primăriei.

Prețul de strigare este de 3.000 lei vadiul 300 lei.

Condițiile se pot vedea în biurul notarial între orele oficioase. Moravița, la 5 Maiu 1928.

Notar: Parsché

Primar: Koch

~ ~ ~

Primăria comunei Dejan
Jud. Timiș-Torontal
No. 488/1928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat pe terenurile aparținătoare comunei Dejan pe un teren de cca. 3000 jugh. se va da în arendă pe timp de 3 ani adică până la 1 Aprilie 1931.

Licițatia este orală și se va ține la 27 Iunie 1928 ora 10 a. m. în localul Primăriei.

Prețul de strigare este de 1000 lei vadiul 100 lei.

Condițiunile se pot vedea în biurul Primăriei între orele oficioase. Dejan, la 5 Maiu 1928.

Notar: Parsché

Primar: Stanisav

~ ~ ~

Primăria comunală Simionești
Jud. Năsăud
No. 447/1928

PUBLICAȚIUNE

Comuna Simionești va arendă prin licițatie publică orală în ziua de 14 Iunie 1928 la ora 9 la Primăria comunală dreptul de

vânătoare pe timp de 10 ani începând cu 1 August 1928 până la 31 Iulie 1938.

Prețul de strigare 4000 lei Cauțiunea 10% din prețul de strigare, care va fi completată de plus-oferent la arenda anuală.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunală.

Simionești, la 3 Maiu 1928.

Primăria comunală

~ ~ ~

Primăria Comunei Lugașul de Jos

Jud. Bihor

No. 44/928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică că dreptul de vânat a comunelor Lugașul de jos, Lugașul de Sus și Cuieșd împreună cu terenul expropriat precum și terenul Composesoratului Urbarial se va da în arenda prin licitație publică, prin strigări pe timp de 10 ani începând dela 1 Septemvrie 1928.

Licitația se va ține în 15 Iunie 1928 la orele 8 a. m. în biuroul Notarial din Lugașul de Jos.

La licitație numai acei reflectanți vor putea participa, cari întrunesc condițiunile din art. 13 al legii vânatului.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficioase la Primăria din Lugașul de Jos.

Dacă la licitația fixată nu vor fi concurenți atunci în conf. cu art. 12 L. V. licitația se va repeta și se va ține în 6 Iulie 1928 la orele 8 a. m.

Lugașul de Jos, la 7 Maiu 1928.

Primăria

~ ~ ~

primăria comunei Budacul de Jos

Jud. Năsăud

No. 451/1928

PUBLICAȚIUNE

Comuna Budacul de Jos va arenda prin licitație publică orală în ziua de 14 Iunie 1928, la ora 11 la Primăria comunală dreptul de vânătoare pe timp de 10 ani începând cu 1 August 1928 până la 31 Iulie 1938.

Prețul de strigare 2000 lei. Cauțiunea 10% din prețul de strigare, care va fi completată de plus-oferent la arenda anuală.

Condițiunile se pot vedea la Primăria comunală.

Budacul de Jos la 3 Maiu 1928.

Primăria comunală

Primăria comunei Buduș

Jud. Năsăud

No. 450/1928

PUBLICAȚIUNE

Comuna Buduș va arenda prin licitație publică orală în ziua de 14 Iunie 1928, la orele 15 la Primăria comunală dreptul de vânătoare pe timp de 10 ani începând cu 1 August 1928 până în 31 Iulie 1938.

Prețul de strigare 2000 lei. Cauțiunea 10% din prețul de strigare care va fi completată de plus-oferent la arendarea anuală.

Condițiunile se pot vedea la Primăria comunală.

Buduș, la 3 Maiu 1928.

Primăria comunală

~ ~ ~

Primăria comunală Dipșa

Jud. Năsăud

No. 226/1928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Dipșa se dă în arenda prin licitație publică în ziua de 27 Iunie 1928, orele 3 p. m. pe timpul de 10 ani Prețul strigării 1000 lei anual.

Condițiunile de licitare se pot vedea între orele oficioase la primăria din Dipșa.

Dipșa, la 4 Maiu 1928.

Primăria comunală

~ ~ ~

Primăria Comunei Otelec

Jud. Timiș-Torontal

No. 27/928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Otelec asupra terenului de 3200 jugăre se dă în arenda prin licitație publică în ziua de 2 Iulie 1928 la orele 10 a. m. pe timpul de 6 ani la biuroul primăriei comunale.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficioase la primăria comunei Otelec.

Otelec, la 7 Maiu 1928, jud. Timiș-Torontal

Primăria

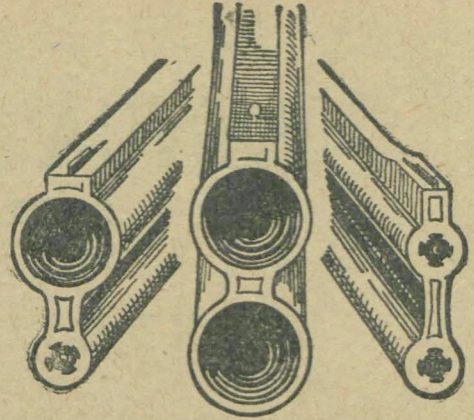

Gebrüder Merkel
Genève

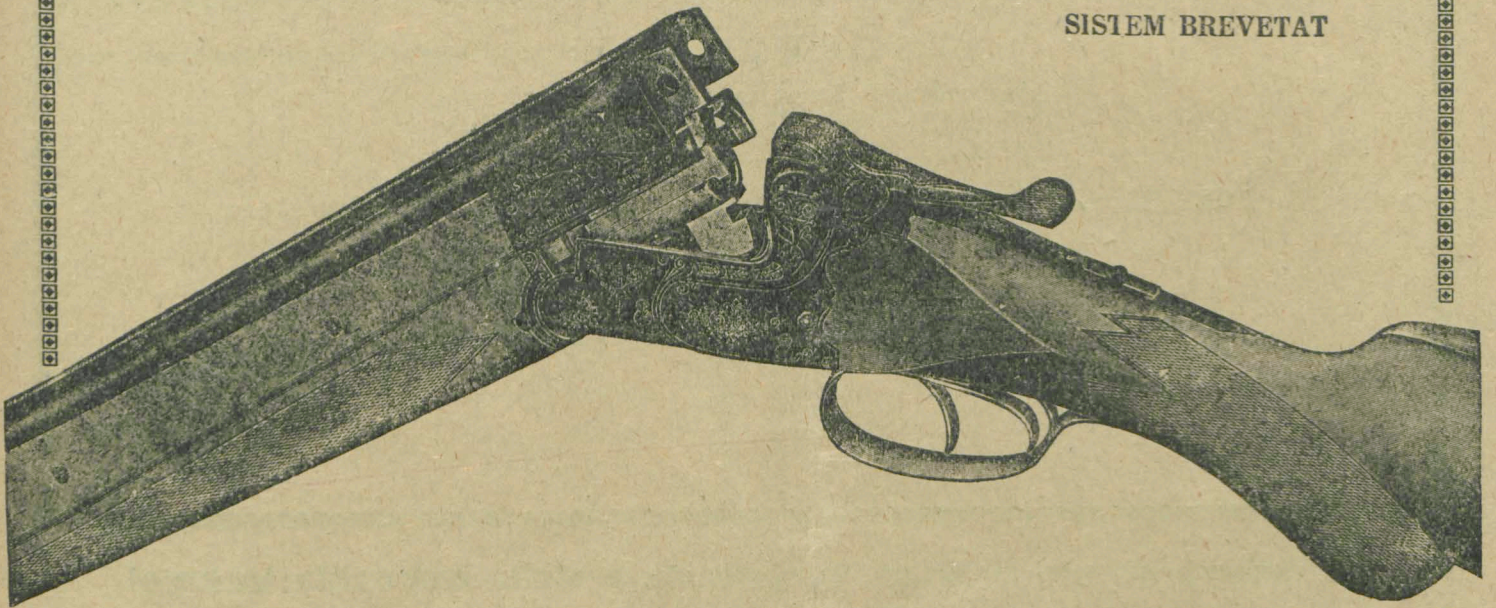
FONDATA IN 1893

MARCA FABRICH

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, " " (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, " " (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputele prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/3. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

A N U N Ţ

A dispărut «Gela» setteră,
maro cu pete albe, etate 2
luni, proprietar Th. R.
Popescu, Sibiu. Recompensă
Lei 2000. A se adresa Inginer
Rizescu P., C. F. R., Craiova.
Tot acolo de vânzare un
«grifon» și armă de vânatoare
cal 10.

GHEORGHE CIMPOERU

EPUREȘTI (Vlașca)

Face orice fel de instalațiuni vână-
torești, cum sunt cutii pentru clocitul
ouălor de fazan în fazanerii artifi-
ciale, capcane pentru distrugerea ră-
pitoarelor, case de vânătoare tran-
sportabile, etc.

DRILLING

ca și nou, cal. $\frac{12 \times 12}{7 \times 65}$ fără cocoase,
fabricația Jäger, țevile din oțel
Krupp, armare separată pentru
glonț, viză automată, tir extra-
ordinar cu alice și glonț, cu
lunetă Kahles 5X, certificat ofi-
cial de tir.

De vânzare cu prețul de Lei 25.000
fix. A se adresa: București, Str.
Primăverei No. 45, Sotir.

DE VÂNZARE

2 basseți, etatea 4 ani, prețul 4—5000 Lei
6 prepelicari, etate 10 luni—4 ani.
Prețul 3—10.000 Lei.

2 copoio-basseți, 2—4 ani. Prețul 3—
4.000. Lei. La întrebări a
se atașa mărci de răspuns.

Crescătorii de CÂINI UNIVERSALI
Homorod I. Județul Târnava Mare.

Administrator silvic și de vânătoare german, bune referințe, tânăr, energic, căsătorit, caută post potrivit la moșie cu pădure sau proprietate mare silvică, imediat, sau 1 Ianuarie.

Iulius Glatzeder

Fost vânător personal al M. S. Regelui Ferdinand, Palatul Cotroceni, București.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

Membrii:

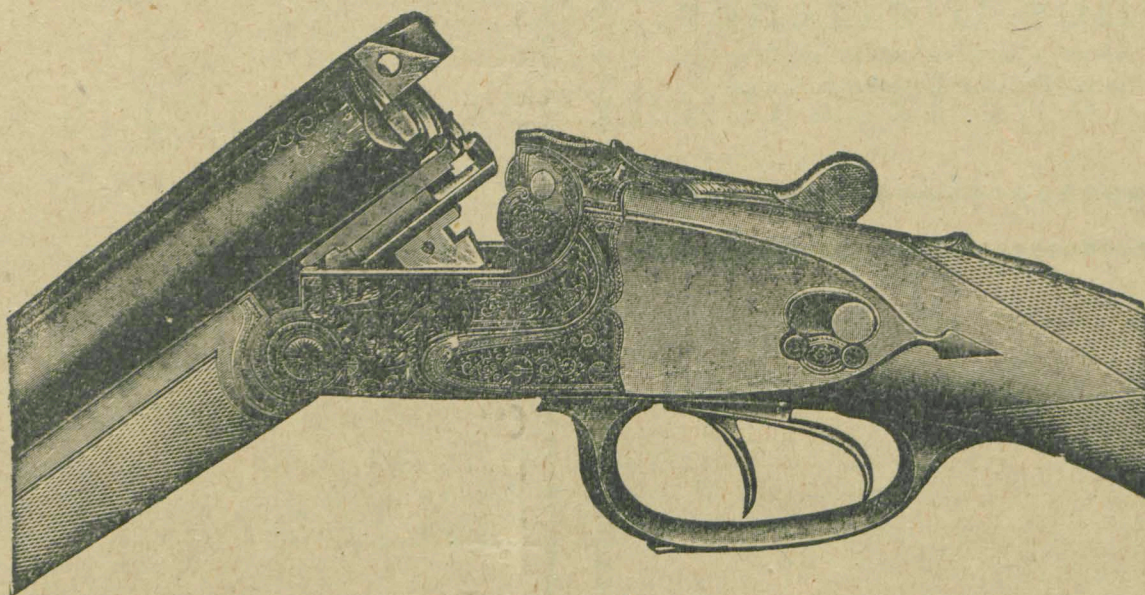
VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU, Inginer C. OSICEANU

Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efactor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și ejector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘ

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătorei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

**ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIAȚE 400 LEI**

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$ " 3.000 " "

$\frac{1}{4}$ " 1.750 " "

$\frac{1}{8}$ " 1.000 " "

**ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)**

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

**LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.**

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

**UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGEȚI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“**

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI